Participatie en initiatieven in Gouda

Wat gaat er veranderen?

Participatie en initiatieven?

Wat is de ruimte voor verbetering?

Startnotitie december 2023

- Kennis en kunde versnipperd in de organisatie
- Geen overkoepelend aanspreekpunt
- Geen eenduidig beeld van spelregels en principes voor participatie
- Nu vaak laat in het proces pas participatie, niet echt invloed meer
- Onvoldoende terugkoppeling naar belanghebbenden
- Geen systematische evaluatie
- Omarmen van initiatieven in de praktijk toch lastig
- Initiatieven passen vaak niet in de sectorale hokjes van de gemeente , maar worden zo wel beoordeeld

Voorbeelden in Gouda

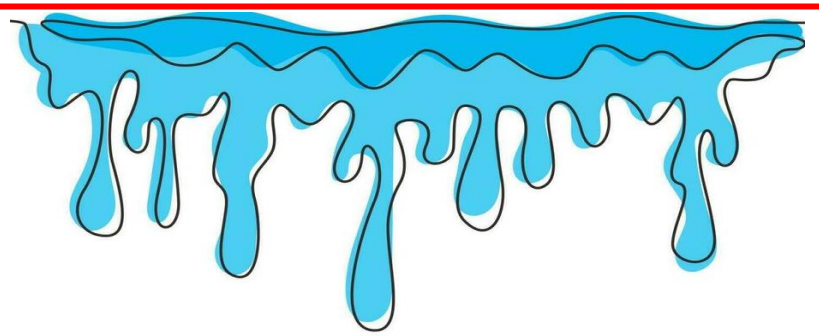
Participatie is hot topic…

Omgevingswet

wet ‘Versterking participatie op decentraal niveau’

programma ‘Versterking lokale democratie’ van de VNG’

- Gebrek aan vertrouwen in de overheid
- Beperkte aansluiting van beleid op lokale behoeften
- Inefficiënte uitvoering van beleid
- Onvoldoende benutting van lokale kennis

Waarom vinden wij participatie belangrijk?

De Goudse visie op participatie

In Gouda werken inwoners, ondernemers en organisaties samen aan onderwerpen die hen raken. Participatie is daarbij geen doel op zich, maar een middel voor betere besluiten en een betere relatie en samenwerking. Dit doen we door participatie vroegtijdig te organiseren. De gemeente luistert, denkt mee en geeft ruimte aan ideeën van Gouwenaren. Zo bouwen we samen aan een mooier en fijner Gouda.

- Betere plannen en besluitvorming
- Versterken gemeenschappen en sociale samenhang
- Betere relaties en samenwerking

Gouda werkt samen met én voor de stad

Denkwijzer participatiebeleid & verordening

Wat levert het op?

- ✓ Consistente en herkenbare participatie
- ✓ Alle gezichtspunten meenemen
- ✓ Voorspelbare omgang initiatieven
- ✓ Ruimte voor experiment en maatwerk
- ✓ Samenwerking en opbouwen van duurzame relaties

Wat gaat er veranderen?

- ✓ Vastleggen van gemeente brede waarden
- ✓ Vastleggen van gemeente brede spelregels
- ✓ Beleid en verordening vormen de basis
- ✓ Participatie is niet meer vrijblijvend

Hoe ziet dat er dan uit voor een gemeenteambtenaar?

Bij participatie

Stap 1: begin als alle opties nog open staan

Stap 2: welke kaders zijn er al vanuit college en raad en is het mogelijk invloed te geven?

- *er zijn wettelijke uitzonderingen (zoals spoedeisende projecten, interne zaken,…)*

Stap 3: kies de mate van participatie (let op: informeren is geen participatie!)

Stap 4: maak een participatieplan (zorg dat iedereen makkelijk mee kan doen)

Stap 5: maak alle benodigde stukken openbaar – ook het participatieplan

Stap 6: maak tijdens het proces steeds inzichtelijk wat de stand van zaken is

Stap 7: wees bereikbaar voor vragen en klachten

Stap 8: maak achteraf een verslag over het proces, de uitkomsten en wat ermee gedaan is

Hoe ziet het er dan uit voor een gemeenteambtenaar?

Bij initiatieven & uitdaagrecht

Stap 1: indienen verzoek tot initiatief / uitdaagrecht

Stap 2; zorg voor een open houding bij initiatieven

- denk mee, adviseer, biedt praktische hulp

Stap 3: zorg ervoor echt te luisteren en serieus te nemen wat mensen inbrengen

Stap 4: maak ruimte voor experiment, maatwerk en omarm het onverwachte

- zet in op samenwerking in plaats van procedures

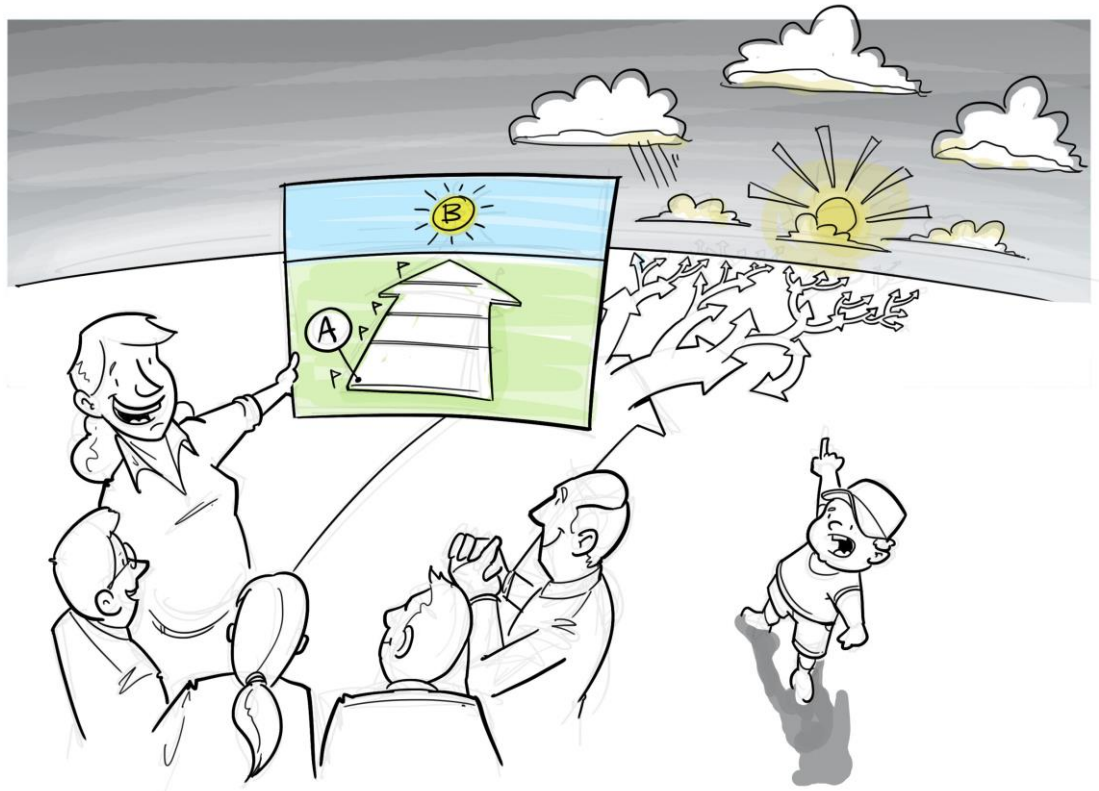
Stap 5: zorg voor een vast contactpersoon voor begeleiding hele proces

Stap 6: wees helder over het proces

Stap 7: zorg voor een besluit binnen de gestelde termijn

Hoe krijgen we dit voor elkaar?

Van denkwijzer naar werkwijzer

houding & gedrag

- ✓ Goudse werkwijze
- ✓ Handleiding & Tools
- ✓ Training & kennisdeling
- ✓ Leren & experimenteren
- ✓ Ondersteuning
- ✓ Communicatie

Participatieve en representatieve democratie

6 belangrijke punten voor de gemeenteraad

1. **Rolbewustzijn**: de raad blijft eindverantwoordelijk, maar inwoners willen écht meedoen
2. **Wie beslist**: voorkom schijnparticipatie: zeg vooraf wat mensen mogen verwachten
3. **Luisteren en sturen**: Raadsleden moeten luisteren naar inwoners, maar ook hun eigen afweging maken op basis van het algemeen belang
4. **Inclusiviteit en representativiteit**: niet alleen de luidste stem telt – denk aan iedereen
5. **Transparantie en verantwoording**: wees transparant over besluitvorming, dit vergroot legitimiteit en vertrouwen
6. **Lerend vermogen**: reflecteer ook als raad op de samenwerking met inwoners: wat ging goed, waar schuurt het, wat kan beter?

Planning

5 november
raadsvergadering

1 juli 2026
inwerking treding

9 september
college b&w

eind maart
kick off
Werkwijzer

nieuwe werkwijze
& blijven experimenteren
en leren